

Canvi de pla

Laia Solé

Molts teòrics consideren que els primers invents culturals devien ser recipients per guardar-hi productes recol·lectats i algun tipus de bandolera o transportador en forma de xarxa.

(Elizabeth Fisher a *Woman's creations*, 1975, citada per Ursula K. Le Guin, *La teoría de la bolsa de transporte de la ficción*, 1988).

En aquest present enredat que vivim se'ns han nuat les paraules, sovint massa fàcilment mal interpretades, falsejades; sabem perfectament el que no ens agrada, el que ens incomoda o ens indigna, però no sempre trobem la manera d'expressar-nos clarament, de posar-nos d'acord o de fer arribar el missatge. Per a *Canvi de pla*, Laia Solé ha partit de la idea d'una «manifestació impossible» que, malgrat tot, voldria denunciar les atrocitats del present.

La filigrana que fa aquesta pancarta entortolligada és el mateix moviment que recorre en l'aire de la seva capseta de metacrilat l'*Ens alat roig* d'Aurèlia Muñoz. Però *Canvi de pla* ha fet un gir de noranta graus i un considerable canvi d'escala. Com si l'*Ens* hagués emprès el vol. Com si busqués donar veu a totes les teixidores i filadores i a totes aquelles que han treballat amb els fils i les teles entre els dits com l'Aurèlia, les treballadores de les fàbriques tèxtils i l'àvia de la Laia Solé, que venia teles a la botiga de Vic.

Aurèlia Muñoz va treballar tota mena de tècniques de teixir. En aquest cas, el macramé dona forma a una escultura tridimensional, una mostra de la seva experimentació plàstica, espacial, arquitectònica i també, en alguns aspectes, espiritual. Muñoz pertany al moviment internacional de la *nouvelle tapisserie* i al grup d'artistes de Lausana que es troben a partir de 1961 a les Biennals Internacionals del Tapís, amb l'objectiu de renovar completament el món de l'art tèxtil. Volen experimentar amb qualsevol tipus de

material que pugui ser trenat o entrellaçat, i també aconseguir que els tapissos i els teixits tinguin un impacte social.

Les torsions de l'obra d'Aurèlia Muñoz es repliquen a *Canvi de pla* retorçades, tal com ho van fer en un dibuix que Laia Solé va veure aparèixer sobre el paper amb aquella mateixa forma, i que va reconèixer de seguida. Aparèixer perquè, talment com si l'hagués incorporada —dins del cos—, com si habités dins seu, en el seu imaginari o inconscient, la forma es va manifestar davant dels seus ulls. No és estrany que aparegui així, davant dels ulls, ja que la família dels *Ens* són éssers místics, éssers alats en suspensió. I aquest, clarament, ha vingut per donar ales.

Aurèlia Muñoz deia que no volia fer teixits, perquè volia sortir de la retícula i de les dues dimensions, de la trama i de l'ordit, per tenir més llibertat. Laia Solé, en canvi, sovint treballa sobre teles i teixits en els quals estampa amb serigrafia, potser recollint el fil de la feina de l'àvia. Es tracta de processos lents i artesanals, amb tintes sobre teles, que en si mateixos són una forma de resistència a la velocitat de les comunicacions del present. A més a més, les teles que utilitza sovint tenen alguna cosa especial: un origen, una història, un color, un perquè. En aquest cas, és especialment rellevant, ja que aquesta tela verd oliva prové de la botiga de teles que la seva àvia va regentar a Vic fins als anys vuitanta. Teles que van ser fabricades aquí, a la fàbrica Roca Umbert de Granollers, exactament en els mateixos anys que Aurèlia Muñoz treballava al seu taller.

Aquesta trobada entre Aurèlia Muñoz i Laia Solé (i l'àvia, i les dones de la fàbrica, i les seves mares, i totes les que van teixir i nuar abans i ho faran després) s'esdevé en l'any del centenari d'Aurèlia Muñoz. I amb l'embat de la «recuperació» de tantes dones artistes que, pel fet de ser dones i per treballar amb materials i tècniques que han estat menystinguts durant massa anys, les institucions havien esborrat de la història. Aquesta trobada, doncs, és també una efemèride i una celebració del treball lent i meravellós que continuen fent entre nusos, xarxes i espai.

Si bé l'*Ens alat roig* és d'una mida petita, de la família de les maquetes, Muñoz és també coneguda per les seves instal·lacions de gran format, que prenen una dimensió espacial i arquitectònica molt singular. Grans i pesades escultures de nusos, i també papers, es mantenen sorprenentment suspeses en l'aire d'una forma increïble i meravellosa; Laia Solé en recull l'esperit en aquesta peça d'envergadura especial. La instal·lació *Canvi de pla* resta quieta a l'interior del museu com si esperés ser presa amb les mans i portada enfora, i des d'aquest interior ens convida a transitar la seva estructura i ens envolta. Aquesta possibilitat de relacionar-nos cos a cos

amb l'escultura ens proposa implicar un llenguatge més enllà del verbal i les paraules, incloure l'experiència en el grau de reflexió que implica l'obra.

Ara bé, la paraula tot sovint forma part de les obres de Laia Solé que prenen així forma de pancarta o estendard, sovint mostrant paraules que han estat recollides en processos compartits amb altres persones i col·lectius. En aquest cas, les teles suspeses aguantades amb pals i pedres prenen la forma d'una manifestació on cadascú estira cap a un cantó. I sobre aquest nus temporal del treball tèxtil, manual i artístic —a mans de dones que, com un plec dels anys, es posen en contacte i en diàleg—, es dona veu tot especulant què diria la tela si pogués parlar.

Caterina Almirall, juny 2026

Referències:

Text *A la recerca de l'espai vital*, de Sílvia Ventosa (antropòloga i filla d'Aurèlia Muñoz) al catàleg *Aurèlia Muñoz. Taller Aeri*, 2023.

Le Guin, Ursula K. (1988 [2022]). *La teoria de la bolsa de transporte de la ficción*. Buenos Aires: Rara Avis.

**opera
aperta**

**Festival d'art i paraula
de Granollers**

**Espai,
nus,
xarxa**

**Museu de Granollers
11-14 de juny de 2026**

Produeix:

Col·laboren:

